

Likabehandlingsplan

Plan mot diskriminering och kränkande
behandling

Förskolan Backa läsår 2023-2024

Likabehandlingsplan

Backas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskola

Läsår

2023-2024

Utvärderas: maj 2024

Innehåll

Förebyggande/Främjande arbete	5
Sex former av diskriminering	5
Riktlinjer mot trakasserier och sexuella trakasserier	5
Förbud mot repressalier	5
Grunduppgifter	6
Verksamhetsformer som omfattas av planen	6
Ansvariga för planen	6
Planen gäller till.....	6
Övergripande policy	6
Barnens/Elevernars delaktighet	6
Personalens delaktighet	6
Vårdnadshavares delaktighet.....	6
Förankring av planen.....	6
Utvärdering.....	6
Resultat av utvärderingen av planen för 2022-2023.....	7
Resultat av utvärderingen i maj 2023	7
Mål för 2023–2024	8
Uppföljning	8
Utvärdering.....	8
Beskriv hur årets plan ska utvärderas	8
Ansvarig för att årets plan utvärderas	8
Resultat av utvärderingen i maj 2024	8
Del 1. Främjande och förebyggande insatser.....	9
Åtgärda.....	9
Mot diskriminering, trakasserier/kränkningar och sexuella trakasserier	9
Utvärdering av främjande och förebyggande insatser under läsåret 2023–2024	9
Undersöka.....	10
Kartläggningsmetoder.....	10
Dokumentation	10
Utvärdering av kartläggningsmetoder och dokumentation under 23/24.....	10
Analysera.....	11
Utvärdering av analysen under 2023–2024	11
Uppfölja och utvärdera	12
Uppföljning	12
Utvärdering.....	12
Analys av hur uppföljning och utvärdering skett under året 23/24.....	12
DEL 2. Backas handlingsplan mot diskriminering och trakasserier	13
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling.....	13

Förskolans/Skolans/fritidshemmets åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier	13
Hur ska barnet göra om hen känner sig trakasserad eller kränkt?.....	13
Hur ska personalen göra när den upptäcker trakasserier eller kränkningar?	14
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal eller annan vuxen	14
Rutiner för uppföljning	14
Rutiner för dokumentation	15
Personal som barn/elever och vårdnadshavare kan vända sig till:	15
Ansvarsförhållande	15
Anmälan Socialförvaltningen	15
Anmälan	16
Bilaga 1 Årshjul - Kvalitetsarbete.....	17
Övergripande årshjul – Bildningsförvaltningen	17
Bilaga 3 Digitala mallar:	18
Dokumentering av det främjande/förebyggande arbetet.....	18
Uppföljning och utvärdering	18
Bilaga 4 Definitioner	20
Kränkande behandling.....	20
Diskriminering.....	20
Trakasserier	20

Förebyggande/Främjande arbete

Bildningsförvaltningen använder fyra steg i vårt förebyggande arbete för att hindra diskriminering, repressalier, trakasserier och sexuella trakasserier. Vi främjar arbetet med värdegrundsprinciperna (demokrati, jämställdhet och likabehandling). Vi bedriver ett aktivt arbete mot diskriminering och trakasserier för att vårt bemötande ska ske på ett likvärdigt sätt för alla barn – oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Vi arbetar förebyggande och främjande på ett generellt plan till exempel genom att göra en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument, men även av attityder och normer. Undersökningen ska göras utifrån samtliga diskrimineringsgrunder och på en övergripande nivå för att identifiera risker/hinder i verksamheten. Vi ska ha ett barnrättsperspektiv. (Barnrättslagen, 2020-01-01)

Om det trots detta arbete och förhållningssätt ändå sker sexuella trakasserier eller trakasserier med grund i någon/några av de andra diskrimineringsgrunderna har vi tydliga riktlinjer och rutiner för hur vi då ska göra. (Diskrimineringslagen, 2017-01-01)

Om någon känner sig kränkt av andra orsaker följer vi samma riktlinjer och rutiner enligt Skollagen, 6 kap, 6–11§.

Sex former av diskriminering

Det finns olika former av diskriminering enligt lagen som vi ska arbeta förebyggande emot. De är

- direkt diskriminering
- indirekt diskriminering
- bristande tillgänglighet
- trakasserier
- sexuella trakasserier
- instruktioner att diskriminera

Riktlinjer mot trakasserier och sexuella trakasserier

Utbildningsanordnarens åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier är tydliga och finns både i digitalt format på webben och i en kommunikationsplattform samt i pappersformat i verksamheterna. Vår strävan ska vara att dessa riktlinjer och rutiner är väl kända hos all personal och hos alla elever och deras vårdnadshavare. Lagen innefattar dessutom ett starkt skydd mot repressalier.

Förbud mot repressalier

Den som har anmält diskriminering eller har påtalat att en utbildningsanordnare bryter mot lagen (till exempel genom att inte arbeta förebyggande mot trakasserier) har ett lagskydd mot att bli bestraffad, det vill säga utsatt för repressalier. Skyddet gäller även när någon medverkat i en utredning enligt diskrimineringslagen eller avvisat eller fogat sig i trakasserier eller sexuella trakasserier. (www.do.se)

Repressalier kan till exempel vara sämre betyg, trakasserier i undervisningen, hot om våld eller annan ogynnsam behandling.

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskola

Ansvariga för planen

Rektor Lena Brohede

Planen gäller från

Datum: 2023-08-15

Planen gäller till

Datum: 2024-08-14

Övergripande policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling i alla våra verksamheter.

Barnens/Elevernas delaktighet

Barnen görs medvetna om och delaktiga i trygghetsarbetet genom samtal utifrån situationer i den dagliga verksamheten. Varje år genomförs intervjuer med barnen utifrån ålder och mognad, som belyser deras tankar kring trygghet på förskolan

Personalens delaktighet

Alla arbetslag är delaktiga i framtagande av ny plan på utvärderingstillfället i april/maj. Det förekommer fortlöpande diskussioner i personalgruppen kring värdegrundsfrågor i den dagliga utbildningen men även på förskolemöten, i processreflektionen, kompetensutvecklingsdagar och andra gemensamma forum.

Vårdnadshavares delaktighet

Vårdnadshavarna har dagliga samtal med personalen kring barnets trygghet och trivsel. Vid utvecklingssamtal kan fördjupade samtal ske samt att förskolan erbjuder samtal under läsåret vid behov. Vårdnadshavarna har möjlighet att delta i en enkät kring förskolans utbildning och undervisning.

Förankring av planen

Likabehandlingsplanens innehåll förankras hos barnen genom olika temaarbeten, samtal och andra uttrycksformer. Planen förankras hos personalen genom kontinuerliga samtal och diskussioner i olika gemensamma forum. Den nya likabehandlingsplanen har utformades utifrån alla arbetslags utvärderingar under maj/juni 2023.

Utvärdering

Likabehandlingsplanen har systematiskt följts upp och utvärderats på arbetslagens långa reflektionspass. Vårdnadshavare, barn samt personal har svarat på en enkät kring trygghet och trivsel. Utvärdering av förra läsårets plan har skett på avdelningarnas reflektionspass i maj/juni j månad 2023, vilket gör att all personal har varit delaktiga i utvärderingen.

Resultat av utvärderingen av planen för 2022-2023

Resultat av utvärderingen i maj 2023

Förskolan Backa konstaterade att de behöver hålla i och fortsätta sitt arbete kring bemötande av barn oavsett ålder. Fokus har legat på att använda sitt förhållningssätt "snälla händer" i arbetet kring alla diskrimineringsgrunder.

Alla arbetslag har under 2022/2023 tillsammans med förste förskollärare arbetat med att följa upp sina mål på de längre reflektionspassen några gånger/termin. I processreflektionen på UNIKUM (område Västs systematiska kvalitetsarbete) berörs målen i likabehandlingsplanen och pedagogerna reflekterar tillsammans över hur de arbetar för att bryta normer kring diskrimineringsgrunderna som ligger till grund för utvärderingen av Likabehandlingsplanen under juni 2023.

Fokus har legat på att levandegöra de värdeord som är implementerat hos barn och pedagoger under året,

Återställa, innerösten, snälla händer och kompromissa.

Mål för 2023–2024

Våra mål för ett främjande av likabehandling som vi har fokus på under läsåret:

- Backa erbjuder bästa möjliga förutsättningar för lärande genom inkluderande och tillgängliga fysiska, didaktiska och sociala lärmiljöer

Uppföljning

Målet implementeras på kompetensutvecklingsdagen 12 augusti av Rektor och förstelärare. Arbetet följs upp genom SPSM – Tillgänglighetsmodell anpassad till väst 1) 2 ggr/termin på Långreflektioner

SPSM Tillgänglighetsmodell		
Rätten till lärande och trygghet		
Språk och kommunikation		
Social miljö	Didaktisk -pedagogisk miljö	Fysisk Miljö
Samverkan med hemmet	Pedagogiska strategier och stödstrukturer	Rum för lärande
Normkritik och attityder	Olika sätt att lära	Utemiljö

Utvärdering

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Årets plan utvärderas senast i maj/juni 2024 enligt vårt årshjul.

- Uppföljning inför utvecklingsseminarium tillsammans med pedagogerna-sep-okt samt mars-april
- Utvärdering i slutet av varje termin av Ledningsgrupp
- Kopplade frågor till matrisen språkstöd i förskolan och Elsa modellen

Ansvarig för att årets plan utvärderas

- Rektor Lena Brohede

Resultat av utvärderingen i maj 2024

Del 1. Främjande och förebyggande insatser

Åtgärda

Mot diskriminering, trakasserier/kränkningar och sexuella trakasserier

Genom att:

- Kartlägga verksamheten utifrån SPSM Tillgänglighetsmodell " Social, didaktisk och Fysisk miljö". Koppla till Elsa modellen och Språkutvecklande förskola (se bilaga)
- Använda visuellt stöd och rekvisita för att skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn
- Vi tar vara på allas kompetenser på förskolan
- Hålla NPF utbildningen aktuell och levande
- Prata om allas lika värde
- Vi upprättar incidentrapporter och handlingsplaner
- Fördjupade diskussioner gällande normkritik, kränkning, respekt och dilemman på förskolemöten och långreflektioner.

Utvärdering av främjande och förebyggande insatser under läsåret 2023–2024

Undersöka

Kartläggningsmetoder:

Vi kartlägger trygghet, trivsel, jämställdhet och likabehandling så här:

- Trygghetsvandringar/observationer
- Samtal med vårdnadshavare samt observation/reflektion runt barns mående och trygghet.
- VISKAenkäter/Barnintervjuer med barn 3-6 år. Material med tecknade ansikten för olika känslor.

Dokumentation

Dokumentation av arbetet för att främja likabehandling och för att identifiera risk för trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering sker kontinuerligt. Så här gör vi:

- Enkäter till barn, personal och vårdnadshavare
- Pedagogiska reflektioner och diskussionsforum (processreflektionen)
- Daglig dialog med barnen
- Utvecklingssamtal/uppföljningssamtal

Händelser som upplevs vara **trakasseri**, **sexuellt trakasseri** eller en **kränkning**¹, ska dokumenteras i det digitala systemet Stella Elev. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att kartläggningen blir gjord.

Rapporteringen gäller incidenter av följande karaktär:

- trakasseri utifrån diskrimineringsgrunderna
- sexuella trakasserier
- kränkande behandling (inte kopplat till de skyddade diskrimineringsgrunderna)

www.do.se

Utvärdering av kartläggningsmetoder och dokumentation under 23/24

¹ Bilaga 5

Analysera

Varje arbetslag diskuterar utifrån frågeställningar kring vilka normer som förskolan har och om och hur vi kan förändra dem. De diskuterar även om miljön är jämställd eller inte och om det finns några risker i miljön utifrån diskrimineringsgrunderna. Utifrån sina diskussioner kommer varje avdelning fram till ett mål som de ska följa upp, undersöka, utveckla och analysera under 2023/2024.

Forum för analys:

- Pedagogiska reflektioner och diskussioner
- ViSKA, vårt systematiska kvalitetsarbete
- Utvecklingssamtal/uppföljningssamtal
- Ledningsgrupp och på förskolemöten

Utvärdering av analysen under 2023–2024

Uppfölja och utvärdera

Uppföljning

- Kartläggning av SPSM:s Tillgänglighetsmodell anpassad efter språkstöd i förskolan/Elsamodellen
- Följs upp fortlöpande på avdelningsreflektioner och förskolemöten
- Rektor samtalar med varje medarbetare på läsårets medarbetarsamtal kring pågående jämställdhetsarbete.

Utvärdering

Så här gör vi utvärderingen/utvärderingar (vilka metoder, vilka som deltar och när):

- Ledningsgruppen gör en större utvärdering på våren 2024 utifrån arbetslagens uppföljningar.
- Blev det någon förändring – och i så fall hur och vad? Detta kommer att ligga till grund för nästa kartläggning.
- Utifrån förra årets resultat av dokumentationer, observationer, trygghetsvandringar och Enkäter arbetas årets Likabehandlingsplan fram. Hänsyn tas till utvecklingsområden som framkommer ur sammanställningen samt VISKA enkäterna.

Analys av hur uppföljning och utvärdering skett under året 23/24

DEL 2. Backas handlingsplan mot diskriminering och trakasserier

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Enligt Diskrimineringsombudsmannen, DO, ska verksamheten ha rutiner som dels klagör hur verksamheten ska agera om diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier påstås ha inträffat, dels anger vem den som anser sig trakasserad ska vända sig till och vem som ansvarar för att händelsen eller påståendena utreds.

Skollagen, 6 kap 10§: En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förskolans/Skolans/fritidshemmets åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier

När elev(-er) eller skolpersonal upptäcker eller utsätts för trakasserier eller sexuella trakasserier ska vi skyndsamt rapportera och behandla händelsen/händelserna enligt nedanstående rutiner.

En utredning kring kränkning ska alltid vara allsidig och neutral. Alla ska behandlas lika. När utredningen är klar drar den som gjort utredningen slutsatser och om man då ser att en kränkning skett ska detta kraftfullt markeras mot den som kränkt.

Hur ska barnet göra om hen känner sig trakasserad eller kränkt?

- Eleven kan berätta för någon vuxen i verksamheten, t.ex. någon i trygghetsteamet, mentorn, skolsköterskan, kuratorn, rektorn eller någon annan vuxen. Eleven kan också berätta för vårdnadshavare som sedan kontaktar mentorn eller trygghetsteamet.
- Den personal som får kännedom om kränkningen eller trakasseriet ansvarar sedan för frågan. Vid allvarlig kränkning ska rektor omedelbart kontaktas för att kunna

rapportera vidare till huvudmannen. Vid osäkerhet - ta kontakt med rektor/trygghetsteam för råd.

- Vid händelse där hot och våld förekommit finns separat handlingsplan. Den finns publicerad på Sharepoint samt förskolans drive (krispärm).
- Kartläggning av händelse sker av den personal som enligt skolans rutiner äger frågan, till exempel genom samtal med berörda och kontakt med vårdnadshavare.

Hur ska personalen göra när den upptäcker trakasserier eller kränkningar?

Om barnet upplever att händelsen är en kränkning efter att utredning skett, ska det dokumenteras i det digitala incidentrapporteringssystemet STELLA Elev. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att kartläggningen blir gjord.

- Rektor informeras och är vid behov även delaktig i samtal.
- Samtal förs med den som är kränkt.
- Enskilda samtal med den/de som utfört kränkningen. Budskapet är att kränkningen omedelbart ska upphöra.
- Hemmen kontaktas. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att vårdnadshavaren blir kontaktad.
- Uppföljningssamtal sker med inblandade parter.
- Bildningsförvaltningens kontor tar kontinuerligt del av rapporteringen och rapporterar i sin tur.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal eller annan vuxen

- Den som får vetskap om att ett barn kränks/trakasseras av personal har skyldighet att **skyndsamt** anmäla detta till rektor.
- Rektor dokumenterar enligt särskilda rutiner.
- Rektor kontaktar **omedelbart** bildningsförvaltningen. Ärendet hanteras i fortsättningen av rektor tillsammans med förvaltningen. Om det är personal som ska utredas sker det tillsammans med personalavdelningen, i samverkan med berördas fackliga ombud, som involveras utifrån ärendets specifika omständigheter.

Rutiner för uppföljning

Inom de närmaste veckorna hålls de inblandade under uppsikt. Nya samtal ska ske med alla inblandade för att kontrollera att kränkningarna/trakasserier upphört. Under tiden ska nedanstående göras:

- Skriva en handlingsplan/tidsplan för uppföljning och åtgärder.

- Analys av händelsen/händelserna utifrån diskrimineringsgrunderna – om det har skett en diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet eller instruktioner att diskriminera.
- Analys av händelsen/händelserna – om det är trakasserier eller sexuella trakasserier.
- Analys av händelsen/händelserna. Om det är allvarligt hot och våld eller om det är repressalier behöver bildningsförvaltningen centralt kontaktas skyndsamt.

Rutiner för dokumentation

Alla incidenter ska dokumenteras. I vår verksamhet är det rektor som är ytterst ansvarig för att så sker och att all personal känner till rutinerna. Om det är en elev som kränkt någon är det mentorn eller den som tog emot händelsen som dokumenterar. Om det är en personal som kränkt/trakasserat en elev är det rektor som dokumenterar.

- Dokumentation sker via det digitala incidentrapporteringssystemet STELLA Elev. All analys, åtgärder och uppföljning sker där.
- Analys av de dokumenterade incidenterna görs kontinuerligt av arbetslaget tillsammans med förstelärare och rektor och handlingsplan upprättas för vid behov för att kunna arbeta förebyggande och främjande. Detta redovisas regelbundet till Bildningsnämnden samt av rektor en gång om året på Kvalitetsdialogen i mars. (Bilaga 1)
- När personal kränker barn gäller rutiner i särskild ordning. Dokumentation ska ske i personalakt.

Personal som barn/elever och vårdnadshavare kan vända sig till:

- Lena Brohede rektor, tel: 0150-573 59 epost: lena.brohede2@katrineholm.se

Ansvarsförhållande

- Det är rektor som är ansvarig för det främjande arbetet mot diskriminering och trakasserier och sexuella trakasserier.
- Den som äger händelsen har det första ansvaret att dokumentera.
- Rektor ansvarar för utredning och åtgärder om någon personal är en av parterna.

Anmälan Socialförvaltningen

All personal som arbetar inom bildningsförvaltningens verksamheter har skyldighet att anmäla till Socialförvaltningen minsta misstanke om att en elev far illa. Den som utsätter eleven kan vara vårdnadshavare eller andra personer som står barnet nära. Misstankar som anmäls kan handla om:

- Misskötsel och brist på omvårdnad
- Fysisk och psykisk misshandel
- Sexuellt utnyttjande

- Kvinnlig omskärelse

Då det gäller de tre sistnämnda brottsliga handlingarna informeras vårdnadshavarna **inte** i förväg om att anmälan skett. Då det handlar om misskötsel och brist på omvårdnad informeras vårdnadshavarna att anmälan kommer att göras.

Anmälan

<https://www.katrineholm.se/Halsa-stod-och-omsorg-/Barn-ungdom-och-familj/anmala-barn-som-far-illa/>

Bilaga 1 Årshjul - Kvalitetsarbete

Övergripande årshjul – Bildningsförvaltningen

Månad	Åtgärd
januari	uppföljning av läsårets likabehandlingsplan
februari/mars	kvalitetsenkät, trygghetsvandringar m.m.
mars/april	sammanställning, analys av enkäter/trygghetsvandringar, kvalitetsdialog
april/maj	utvärdering av årets likabehandlingsplan
maj/juni	ny likabehandlingsplan
juli	
augusti	förankring av läsårets likabehandlingsplan (personal, elever)
september	eventuella enkäter/trygghetsvandringar m.m.
oktober/november	uppföljning av läsårets likabehandlingsplan
december	

Bilaga 3 Digitala mallar:

Dokumentering av det främjande/förebyggande arbetet

Diskrimineringsgrund	Undersöka (Vad upptäcktes?)	Analys (Vad tror vi att det beror på?)	Åtgärd (Vad ska vi göra för att förbättra?)
Kön			
Könsöverskridande identitet eller uttryck			
Etnisk tillhörighet			
Religion eller annan trosuppfattning			
Funktionsnedsättning			
Sexuell läggning			
Ålder			
Annat			

Uppföljning och utvärdering

Diskrimineringsgrund	Datum	Deltagande i utvärderingen	Uppföljning och utvärdering (Resultat av insatserna och hur vi går vidare)
Kön			
Könsöverskridande identitet eller uttryck			
Etnisk tillhörighet			
Religion eller annan trosuppfattning			
Funktionsnedsättning			
Sexuell läggning			
Ålder			
Annat			

Förutsättningar för lärande

Rätten till lärande och trygghet

Delaktighet

Hälsa och lärande

Språk och Kommunikation

Meningsskapande och motivation

Kroppen i lärandet

Social miljö

Gemenskap

Begripligt sammanhang

Planerade aktiviteter
utanför förskole- och
skolområdet

Samverkan med hemmet

Normkritik och attityder

Pedagogisk miljö

Pedagogiska strategier
och stödstrukturer

Arbetslag

Olika sätt att lära

Lärverktyg

Digitalt lärande

Hjälpmedel

Fysisk miljö

Rum för lärande

Ljudmiljö

Visuell miljö

Luftmiljö

Utemiljö

Bilaga 4 Definitioner

Kränkande behandling

Elev utsätts av skolpersonal eller annan elev (utan koppling till diskrimineringsgrund)

När en elev blir kränkt av skolpersonal eller elev utan att kränkningen har en koppling till diskrimineringsgrunder är det fråga om kränkande behandling.

Systematiska kränkningar kallas för mobbning.

Diskriminering

Elev utsätts av skolan (kopplat till diskrimineringsgrund)

När en elev missgynnas av skolan som institution, och detta har koppling till en diskrimineringsgrund, är det fråga om diskriminering.

Trakasserier

Elev utsätts av skolpersonal eller annan elev (kopplat till diskrimineringsgrund).

När en elev blir kränkt av en annan elev och kränkningen har en koppling till en diskrimineringsgrund är det fråga om trakasserier.

<http://friends.luvit.se/LuvitPortal/plugins/agera-alltid/index.htm?courseid=5000>